

Ministerul Educației
Universitatea Națională de Muzică din București

*Vocalitatea în cântecele pentru voce și pian
de Nicolae Coman*

Rezumat

Doctorand: Irina Moșu-Velciu

Coordonator științific:
prof. univ. dr. Șerban Dimitrie Soreanu

2021

Teza mea de doctorat cu titlul *Vocalitatea în cântecele pentru voce și pian de Nicolae Coman* reprezintă cercetarea aplicativă a genului de *lied/cântec* din creația compozitorului-poet. Domeniul predilect în care și-a manifestat arta componistică a fost miniatura vocal-instrumentală. Vocea a fost muza sa, ea fiind capabilă să expună expresiile sonore cele mai profunde și variate. *Cântecele* pe care le-am analizat au o dificultate tehnică ridicată și sunt scrise pe un ambitus vocal și instrumental extins, necesitând o vocalitate diversă. Nicolae Coman transformă miniatura vocal-instrumentală într-o operă complexă ce ne transpune în stări și momente diferite într-un timp relativ scurt.

Într-un număr de cinci capitole, am dezvoltat raportul dintre cuvânt și sunet muzical, atât din perspectiva componistică, cât și în dimensiunea actului re-creator interpretativ, vocal și pianistic. Primul capitol, *Prolegomene*, este alcătuit din patru subcapitole, *Cadrul sociocultural al liedului românesc*, *Omul de spirit Nicolae Coman*, *Lirica eminesciană în cântecele pentru voce și pian de Nicolae Coman* și *Oglindirea versurilor Mariane Dumitrescu în cântecele lui Nicolae Coman*, unde am definit termenul de *lied/cântec*, personalitatea compozitorului și spiritul său inovator ce a dezvoltat creația românească a miniaturii vocale. Capitolul al doilea, *Cântecele pe versuri de Mihai Eminescu*, conține cinci subcapitole, în care am analizat *cântecele*, *Rugăciune*, *Și dacă...*, *Nu credeam... (Odă în metru antic)*, *Trecut-au anii...* și *La steaua*. Capitolul al treilea, *Ciclul Oglindiri pe versuri de Maria Dumitrescu*, conține un grupaj de nouă *cântece* analizate, *Niciodată*, *Sufletele fântânilor*, *Marea primăvară*, *Marea rășfrântă*, *Întoarcere*, *Oglindire*, *Steaua polară*, *Cântec de zori* și *Eternul feminin*. Capitolul al patrulea, intitulat *Cântecele pe versuri de Nicolae Coman*, este structurat în șase subcapitole, cuprinzând *cântecele* *O primăvară a speranțelor*, *La unison cu marea*, *Născut din piatră*, *Un vers de dor*, *Ring de cristal* și *Armonii de dor*. În capitolul al cincilea, *Sinteze*, am realizat câte un rezumat în limbile română și engleză și am întocmit un ghid grafic al conținutului muzical poetic construit pe numărul de măsuri, structura formală, raportul dinamic și stările afective din fiecare lucrare analizată. Al treilea subcapitol conține proiecții metodice, în care am alcătuit exerciții vocale complexe pentru dezvoltarea vocalității în *Cântecele* lui Nicolae Coman și nu numai, cu înălțimi, durate, intensități și frazări care includ sunet mut și silabe de rostit.

În momentele cheie ale discursului muzical, am inserat exemple edificatoare ale *Cântecelor*: debutul, secțiunea de aur și încheierea. Acestea au ca obiectiv îndrumarea interpreților în crearea unei perspective introductive concise a universului expresiv al creațiilor pe versuri de Mihai Eminescu, Mariana Dumitrescu, și pe versurile compozitorului. Am

cercetat aspectele morfologice și cele stilistice prin descoperirea, descifrarea și aprofundarea limbajului muzical specific lui Nicolae Coman.

În secțiunea de note sunt menționate conexiunile cu lucrări de specialitate, de teoria muzicii, de istoria muzicii, de stilistică, precum și monografiile evocatoare. Aparatul bibliografic este alcătuit din 64 de lucrări. Pe suport digital, am atașat întregul repertoriu analizat, precum și o înregistrare în spațiul liber, cântată live. Înregistrările celor douăzeci de *cântece* din teza de doctorat au fost realizate împreună cu pianistul Roman Manoleanu.